

dn. 30.03.2026r.

Nie wyrażam zgody na upublicznienie mojego adresu zamieszkania oraz adresu poczty elektronicznej.

Adresat:

Urząd Lotnictwa Cywilnego
ul. Marcina Flisa 2
02-247 Warszawa

Do wiadomości:

Naczelnny Lekarz Lotnictwa Cywilnego

PETYCJA

w sprawie modernizacji procedur orzecznich oraz wdrożenia standardów Evidence-Based Medicine (EBM) w ocenie kandydatów w spektrum autyzmu (ASD) oraz usunięcia anachronicznych wpisów w formularzach medycznych.

Na podstawie art. 2 ustawy o petycjach (Dz.U. 2014 poz. 1195), działając w interesie publicznym oraz w celu poprawy standardów bezpieczeństwa i transparentności w polskim lotnictwie cywilnym, niniejszym wnoszę o:

1. Usunięcie z formularzy o wydanie orzeczenia lotniczo-lekarskiego punktu dot. „stwierdzenia niezdolności do służby wojskowej”.

Uzasadnienie: Kryteria orzekania o zdolności do służby wojskowej w Polsce opierają się na odmiennych paradygmatach niż cywilne standardy EASA Part-MED. Obecność tego pytania w formularzu sugeruje lekarzom orzecznikom (AME) konieczność sugerowania się decyzjami komisji wojskowych, które często klasyfikują neuroróżnorodność (np. ASD) jako wadę, podczas gdy w lotnictwie cywilnym kluczowe jest funkcjonowanie operacyjne. Powiązanie tych dwóch systemów jest bezzasadne i prowadzi do dyskryminacji sprawnych kandydatów.

2. Wdrożenie wytycznych orzeczniczych opartych na Evidence-Based Medicine (EBM) dla osób w spektrum autyzmu.

Uzasadnienie: Obecna praktyka orzecznicza w Polsce wykazuje brak jednolitych standardów w ocenie osób z ASD, co skutkuje „lękiem decyzyjnym” u lekarzy AME.

Wnoszę o wydanie zaleceń (AMC), które nakażą:

Priorytet oceny funkcjonalnej: Ocena kandydata powinna opierać się na dowodach (Evidence) z bieżącej diagnostyki, takich jak: kontakt logiczny, wydolność psychofizyczna w warunkach stresu, ale bez konieczności bycia “bez emocji”), oraz zdolności poznawcze (**CRM**).

Uznanie cech ASD za atuty: W lotnictwie dbałość o szczegóły, ścisłe przestrzeganie procedur (SOP) oraz analityczne podejście do rozwiązywania problemów są cechami pożądanymi.

3. Obowiązkowe szkolenia dla lekarzy AME z zakresu neuroróżnorodności.

Uzasadnienie: Lekarze orzecznicy muszą dysponować aktualną wiedzą z zakresu neurobiologii. Przypadki kliniczne bez patologii organicznych, takie jak reakcje na stres powinny być interpretowane jako reakcje adaptacyjne organizmu, a nie jako dowód na "niestabilność psychiczną" czy "traumę".

Polska, jako członek EASA, powinna dążyć do eliminacji barier opartych na stereotypach i wdrożyć nowoczesne, obiektywne narzędzia oceny, które pozwolą wykorzystać potencjał osób neuroróżnorodnych w kokpicie, dbając jednocześnie o najwyższy poziom Flight Safety.

Z poważaniem,